

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZAGROŻENIA

Spis treści

1. Procedura postępowania nauczycieli i metody współpracy szkoły z instytucjami w sytuacjach zagrożeń młodzieży przestępczością i demoralizacją.....	1
2. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o uczniu, który nie ukończył 18 lat życia i używa alkohol lub inne środki w celu wprowadzenia się w stan odurzenia bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji	2
3. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku, gdy na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków	3
4. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.....	3
5. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.....	3
6. Procedura postępowania w przypadku uchylania się od obowiązku szkolnego i wagarowania	4
7. Procedura do stosowania w przypadku przemocy i agresji fizycznej uczniów	4
8. Postępowanie wobec uczniów stosujących przemoc psychiczną	5
9. Procedura postępowania w przypadku zagrożenia chorobą zakaźną.....	5
10. Procedura w sytuacji uzyskania informacji o podłożeniu bomby na terenie szkoły	5
11. Procedura postępowania w przypadku zabójstwa/samobójstwa	6

1. Procedura postępowania nauczycieli i metody współpracy szkoły z instytucjami w sytuacjach zagrożeń młodzieży przestępczością i demoralizacją

Wstęp

Wśród różnorodnych przejawów demoralizacji za najbardziej niepokojące i zagrażające zdrowiu młodzieży uznaje się alkoholizm, narkomanię, wczesną inicjację seksualną, kradzieże, wagary oraz zachowania agresywne, które często współistnieją. Wszystkie te czynniki mogą być przyczyną nawiązania kontaktów z grupami przestępczymi a w dalszej kolejności popełniania przestępstw. Szkoła zobowiązana jest do wczesnego rozpoznawania niedostosowania społecznego i podejmowania stosownych oddziaływań wychowawczych, profilaktycznych i interwencyjnych. Właściwa, adekwatna reakcja nauczyciela, pedagoga czy dyrektora oraz powiadomienie w razie potrzeby stosowanych instytucji zwiększają skuteczność oddziaływań.

Cele

- zwiększenie skuteczności oddziaływań szkoły w sytuacji zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją,
- ścisła współpraca szkoły z rodzicami i policją

Działania interwencyjne

- Na terenie szkoły obowiązuje zakaz posiadania, sprzedawania i używania papierosów, alkoholu, narkotyków,
- Zakaz obowiązuje wszystkich uczniów w czasie zajęć lekcyjnych jak i pozalekcyjnych,
- W szkole będą prowadzone zajęcia w czasie których uczniowie, rodzice i nauczyciele zapoznają się z ryzykiem używania środków uzależniających,
- Uczniowie, którzy eksperymentują ze środkami uzależniającymi bądź ich zachowanie narusza statut, muszą liczyć się z konsekwencjami określonymi w statucie,
- Uczniowie i rodzice, którzy zwrócą się z problemem, mogą liczyć na wsparcie i skierowanie do specjalistycznej poradni/ instytucji, gdzie uzyskają fachową pomoc,
- W sytuacjach kryzysowych podejmowana będzie interwencja zorientowana na pomoc uczniowi i rodzinie.

Działania zapobiegawcze

- Stała współpraca i wymiana doświadczeń dyrektora, pedagoga, psychologa i nauczycieli w zakresie profilaktyki i zagrożeń,
- Spotkania ze specjalistami ds. nieletnich i patologii,
- Udzielanie przez policję pomocy w rozwiązywaniu trudnych problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
- Organizowanie szkoleń.

2. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o uczniu, który nie ukończył 18 lat życia i używa alkohol lub inne środki w celu wprowadzenia się w stan odurzenia bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

1. Przekazanie uzyskanej informacji wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/ psychologa i dyrektora szkoły.
3. Rozpoznanie okoliczności zdarzenia i wyjaśnienie przyczyn zaistniałej sytuacji (wychowawca i pedagog/ psycholog).
4. Wezwanie przez wychowawcę do szkoły rodziców ucznia i przekazanie im uzyskanej informacji.
5. Przeprowadzenie rozmowy z rodzicami i uczniem w ich obecności.
6. W przypadku potwierdzenia informacji - zobowiązanie ucznia do zmiany zachowania i zaniechania negatywnego postępowania, zaś rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
7. Zobowiązanie rodziców do udzielenia dziecku profesjonalnej pomocy poprzez konsultacje w specjalistycznej placówce.

8. W razie odmowy współpracy rodziców i braku zmiany zachowania ucznia, dyrektor pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję tj. specjalistę do spraw nieletnich.
9. Jeżeli dostępne środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem) nie przyniosą oczekiwanych rezultatów, dyrektor powiadamia sąd rodzinny lub policję.
10. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu, dyrektor jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić prokuratora lub policję.

3. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku, gdy na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

1. Powiadomienie wychowawcy klasy i/lub pedagoga/psychologa i dyrektora.
2. Odizolowanie ucznia od reszty klasy i zapewnienie bezpieczeństwa.
3. Wezwanie odpowiednich służb celem stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia.
4. Powiadomienie o tym fakcie rodziców, wezwanie ich do szkoły oraz zobowiązanie do zabrania ucznia ze szkoły. W przypadku odmowy, o pozostaniu bądź przewiezieniu ucznia do odpowiedniej placówki decydują odpowiednie służby w porozumieniu z dyrektorem.
5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji odpowiednich służb.

4. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk

1. Zabezpieczenie substancji.
2. Powiadomienie o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który zawiadamia policję.
3. Ustalenie okoliczności zdarzenia i znalezienia substancji.
4. Przekazanie policji zabezpieczonej substancji i przekazanie informacji dotyczących szczegółów zdarzenia.

5. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu substancję; pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni, ewentualnie przedmiotów budzących podejrzenie.
2. Powiadomienie dyrektora szkoły o swoich spostrzeżeniach.
3. Wezwanie natychmiast rodziców ucznia.
4. Jeżeli uczeń utrudnia kontrolowanie teczki i odzieży, dyrektor wzywa policję.
5. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel po odpowiednim zabezpieczeniu bezzwłocznie przekazuje ją policji.
6. Nauczyciel dokumentuje okoliczności zdarzenia, sporządzając notatkę i swoje spostrzeżenia.

6. Procedura postępowania w przypadku uchylania się od obowiązku szkolnego i wagarowania

1. Wszyscy nauczyciele regularnie kontrolują frekwencję poszczególnych uczniów na swoich lekcjach. W przypadku podejrzenia ucznia o unikanie danego przedmiotu, nauczyciel ma obowiązek zgłosić ten fakt wychowawcy klasy.
2. W przypadku, gdy nieobecność ucznia trwa powyżej 5 dni nauki i brak jest informacji rodziców o przyczynie tej nieobecności; w sytuacjach tzw. „chodzenia w kratkę”, wychowawca klasy ma obowiązek niezwłocznie skontaktować się z rodzicami (dziennik elektroniczny/ kontakt osobisty). W przypadku braku możliwości takiego kontaktu, wysyła wezwanie do rodziców (listem poleconym za potwierdzeniem odbioru). Podczas spotkania z rodzicami i uczniem, wychowawca przypomina o realizacji obowiązku szkolnego, wspólnie analizowane są przyczyny nieobecności, możliwości uzyskania pomocy i wsparcia.
3. Wychowawca zobowiązany jest do współpracy z pedagogiem/ psychologiem szkolnym w sytuacji powtarzania danej sytuacji. Wspólnie ustalają dalszy tok pracy wychowawczej. Zobowiązują rodziców do regularnego wspólnego monitorowania sytuacji.
4. W sytuacji, kiedy nie stwierdza się poprawy frekwencji ucznia i/lub odpowiedniej współpracy rodziców ze szkołą oraz po przeanalizowaniu indywidualnego przypadku, dyrektor podejmuje dalsze kroki.

7. Procedura do stosowania w przypadku przemocy i agresji fizycznej uczniów

1. W przypadku stwierdzenia aktu przemocy i agresji ucznia (uczniów) wobec otoczenia nauczyciel będący świadkiem zdarzenia podejmuje działania uniemożliwiające dalszą agresję: sam lub przy pomocy innych pracowników szkoły rozdziela bijących się uczniów, odizolowuje sprawcę przemocy od ofiary.
2. W razie potrzeby (okaleczenia, uszczerbek na zdrowiu) udziela pierwszej pomocy i wzywa pielęgniarkę szkolną lub innego pracownika.
3. Powiadamia dyrektora o zaistniałym zdarzeniu.
4. Dyrektor informuje wychowawcę klasy i/lub pedagoga/ psychologa szkolnego o zaistniałym zdarzeniu.
5. Dyrektor lub pedagog/ psycholog szkolny przeprowadza rozmowę interwencyjną z uczestnikami zdarzenia oraz sporządza notatkę dotyczącą okoliczności zdarzenia.
6. Wychowawca klasy (lub pedagog/ psycholog szkolny) informuje rodziców uczestników zdarzenia o jego okolicznościach i wzywa ich na spotkanie - rozmowę z dyrektorem szkoły lub pedagogiem/ psychologiem mającą na celu zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnego postępowania w przyszłości a rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
7. W sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu uczniów dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik powiadamia odpowiednie służby.
8. Wychowawca klasy i/lub dyrektor wyciąga wobec sprawcy zdarzenia określone konsekwencje przewidziane w statucie.

8. Postępowanie wobec uczniów stosujących przemoc psychiczną

1. W sytuacji, kiedy uczeń sam zgłasza problem przemocy psychicznej (bycia ofiarą) do wychowawcy klasy, nauczyciela, pedagoga lub psychologa oraz w sytuacji, gdy uczeń sam nie zgłasza problemu, a problem jest zauważony przez wychowawcę lub nauczyciela, należy przeprowadzić wstępną rozmowę z uczniem w celu zdiagnozowania sytuacji. Jeżeli problem jest zauważony przez nauczyciela uczącego w tej klasie należy poinformować o tym wychowawcę klasy.
2. Wychowawca klasy i/ lub psycholog/ pedagog ustala złożoność problemu tzn. ile osób stosuje przemoc i kim one są, wobec kogo jest stosowana - czy jest to jeden uczeń czy ktoś jeszcze, w jakich sytuacjach najczęściej się to dzieje, jakie formy przemocy są stosowane.
3. Dyrektor i/lub pedagog/ psycholog szkolny przeprowadza rozmowę interwencyjną z uczestnikami zdarzenia oraz sporządza notatkę dotyczącą okoliczności zdarzenia.
4. Wychowawca klasy (lub pedagog/ psycholog szkolny) informuje rodziców uczestników zdarzenia o jego okolicznościach i wzywa ich na spotkanie - rozmowę z dyrektorem lub pedagogiem/ psychologiem. Zobowiązuje się wtedy ucznia – sprawcę przemocy do zaniechania negatywnego postępowania w przyszłości, a rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
5. W sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu uczniów dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik powiadamia odpowiednie służby.
6. Wychowawca klasy i/lub dyrektor wyciąga wobec sprawcy zdarzenia określone konsekwencje przewidziane w statucie.
7. Pedagog i/lub psycholog obejmują pomocą psychologiczną ofiarę przemocy. Wraz z wychowawcą stale monitorują sytuację – dotyczy zarówno sprawcy jak i ofiary przemocy.

9. Procedura postępowania w przypadku zagrożenia chorobą zakaźną

1. Po otrzymaniu informacji o podejrzeniu niebezpiecznej choroby zakaźnej u ucznia/ pracownika należy powiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły.
2. Dyrektor potwierdza wiadomość u lekarza – jeśli to możliwe – lub dyżurującego inspektora sanitarnego.
3. Dyrektor ustala z dyżurującym inspektorem sanitarnym sposób postępowania.
4. Dyrektor zawiadamia organ prowadzący oraz Wielkopolskiego Kuratora Oświaty.
5. Dyrektor nadzoruje przestrzeganie zaleceń służb sanitarnych przez pracowników szkoły i uczniów.
6. Dyrektor przygotowuje informację dla uczniów i rodziców przy współpracy SANEPID-u.
7. Dyrektor organizuje (w razie potrzeby) spotkanie z rodzicami i uczniami z lekarzem chorób zakaźnych lub pracownikiem Państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

10. Procedura w sytuacji uzyskania informacji o podłożeniu bomby na terenie szkoły

1. Jeżeli jest to informacja:
  - a) telefoniczna:
    - słuchać uważnie,
    - zapamiętać jak najwięcej informacji,

- jeżeli istnieje taka możliwość, można nagrać rozmowę lub spróbować zapisać informacje,
  - zwrócić uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyków mówiącego oraz dźwięków w tle,
  - nie odkładać słuchawki przed rozmówcą,
  - jeżeli telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego, zapisać ten numer,
  - trzeba przekazać ją policji;
- b) elektroniczna (e-mail):
- należy ją zabezpieczyć i zrobić jej kopię np. poprzez zrobienie zdjęcia wiadomości,
  - trzeba przekazać ją policji;
- c) jeżeli jest to wiadomość pisemna:
- należy ją zabezpieczyć tak, aby nikt jej nie dotykał,
  - trzeba przekazać ją policji.
2. Należy zawiadomić dyrektora szkoły.
  3. Dyrektor niezwłocznie powiadamia odpowiednie służby.
  4. Dyrektor przekazuje informację do organu prowadzącego oraz kuratorium oświaty.
  5. Dyrektor powiadamia o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób niewywołujący paniki.
  6. Dyrektor zarządza ewakuację zgodnie z obowiązującą instrukcją.
  7. W miarę możliwości zleca się pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.
  8. W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie można go dotykać i w miarę możliwości ograniczyć dostęp osobom postronnym.
  9. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosować się do ich zaleceń.

11. Procedura postępowania w przypadku zabójstwa/samobójstwa

1. Natychmiast o zdarzeniu powiadomić dyrektora szkoły.
2. Dyrektor powiadamia policję, pogotowie ratunkowe i przełożonych.
3. Dyrektor powiadamia pracowników o zaistniałych okolicznościach, którzy zobowiązani są zapewnić bezpieczeństwo pozostałym uczniom przebywającym na terenie szkoły. W przypadku, gdy do zdarzenia dochodzi w czasie trwania lekcji, nauczyciele pozostają z uczniami w salach do czasu otrzymania wiadomości od dyrektora o możliwości opuszczenia pomieszczeń. Jeśli zdarzenie miało miejsce podczas przerwy, nauczyciele możliwie jak najszybciej przeprowadzają uczniów na halę gimnastyczną i pozostają tam z nim do czasu uzyskania stosownych informacji od dyrektora.
4. Dyrektor zabezpiecza miejsce zdarzenia do czasu przybycia policji. Po przybyciu służb, bezwzględnie stosować się do ich zaleceń.
5. Dyrektor wyznacza osobę do jak najszybszego powiadomienia najbliższej rodziny o śmierci dziecka. Należy zrobić to twarzą w twarz, unikać telefonu lub poczty.
6. Nie należy udzielać informacji mediom, dopóki o śmierci nie powiadomi się najbliższej rodziny.
7. Dyrektor w miarę możliwości organizuje pomoc i wsparcie rodzinie zmarłego, w razie potrzeby należy powiadomić pogotowie ratunkowe.
8. Dyrektor organizuje pracę szkoły w ten sposób, aby możliwy był proces interwencji kryzysowej – udzielenie wsparcia psychologicznego uczniom, pomoc w odreagowaniu traumatycznych przeżyć.
9. Pedagog lub psycholog powiadamia poradnię psychologiczno-pedagogiczną i organizuje we współpracy pomoc psychologiczną uczniom i nauczycielom.